

Graviditetsenkäten

FRÅGOR OCH SVAR FÖR SKR OCH REGIONER
INFÖR 15 JUNI 2021

Sveriges
Kommuner
och Regioner

FAQ vid lansering av resultat från Graviditetsenkäten

Version 2021-06-03

Innehåll

Bakgrund	3
Graviditetsenkäten – vad och varför?	3
Vem kan besvara enkäten?	3
Så här gör kvinnan för att delta	3
Hur nås kvinnor som inte har e-legitimation?.....	3
Vilken typ av frågor ställs i enkäten?.....	4
Varför ställs inte frågor till partnern?	4
Det är intima frågor – vill kvinnor svara på dom?.....	4
Vilka språk finns enkäten översatt till?	4
Vem har tagit fram frågorna i Graviditetsenkäten?	4
Hur länge kommer Graviditetsenkäten att pågå?	4
Vad händer vid missfall?	4
Vad händer om barnet dör i magen eller vid förlossning?	5
Vad händer om kvinnan byter mödrahälsovårdsmottagning under graviditeten?5	5
Vilka nås av enkäten? Inklusions- och exklusionskriterier	5
Kan man se vad enskilda kvinnor har svarat?	5
Vem bekostar Graviditetsenkäten?	5
Var vänder jag mig om jag har frågor om Graviditetsenkäten?	5
Frågor och svar resultat Graviditetsenkäten 1 dec – 31 mars	6
Hur många kvinnor har svarat / hur hög är svarsfrekvensen	6
Är det bara de som är nöjda som har svarat?.....	6
Är svaren representativa för de nationella resultaten? Ex. glesbygd/storstad.....	6
Hur får verksamheten reda på resultaten?.....	6
Hur hanteras fritextsvaren?.....	6
Hur får media och andra intressenter reda på resultaten?	6
När kan man ta del av nationella resultat nästa gång?	7
Varför har kvinnor som fött hemma inte kunnat svara på enkäten?	7
Hur går bortfallsanalys till / har det gjorts en bortfallsanalys.....	7

Bakgrund

Graviditetsenkäten – vad och varför?

Graviditetsenkäten är en del av en nationell satsning på kvinnors hälsa och förlossningsvården, genom överenskommelse mellan regeringen och SKR. Enkäten genomförs i nära samverkan med regionerna och skickas ut via 1177.se.

Syftet är fånga gravida och nyblivna mammors upplevelser av sin hälsa och erfarenheter av vården under graviditet, förlossning och året efter förlossning. Resultaten är ett viktigt underlag för förbättringsarbete inom hela vårdkedjan utifrån ett patientperspektiv.

Vem kan besvara enkäten?

Graviditetsenkäten är frivillig att besvara och består av tre olika delar som kan besvaras av den som:

- är gravid kring graviditetsvecka 25,
- födde barn för åtta veckor sedan,
- födde barn för ett år sedan.

Kvinnan svarar på en del i taget. Den som är kring graviditetsvecka 25 kommer att få ta del av alla delarna, men kan välja att besvara en eller flera.

Så här gör kvinnan för att delta

1. Gå till webbplatsen <https://www.1177.se>.
2. Klicka på ”Logga in”, högst upp på sidan.
3. Klicka på ”Logga in” mitt på sidan med en nyckelsymbol.
4. Någon form av e-legitimation krävs här av säkerhetsskäl. Välj sätt för legitimering, exempelvis ”Mobilt Bank-ID”.
5. I inloggat läge, klicka på ”Inställningar” under kvinnans namn högst upp på sidan.
6. Fyll i kontaktuppgifterna. Välj även att få ”Avisering från 1177 Vårdguiden” via e-post och/eller sms.
7. Klicka på ”Spara” längst ner.

När uppgifterna är ifyllda, får kvinnan automatiskt ett meddelande till sin e-post eller mobil när det är möjligt att fylla i respektive del av enkäten.

Från den dag enkäten kommit, har man sex veckor på sig att fylla i den.

Hur nås kvinnor som inte har e-legitimation?

Har kvinnan inte e-legitimation, så kommer hon inte åt sin Graviditetsenkät, eftersom man inte kan logga in på 1177.se. Statistik från 1177 säger dock att vi når en bred majoritet inom målgruppen.

Enligt webbsidan bank-id.se har drygt 98 procent av alla 21-40-åringar ett Bank-ID, vilket är en e-legitimation som kan användas på 1177.se.

Varför enbart en elektronisk enkät?

Med de beslut som finns idag, så finns Graviditetsenkäten fram till 31 december 2022. Regionerna har för denna begränsade period valt att använda enbart en elektronisk enkät med 1177.se som kanal.

Vilken typ av frågor ställs i enkäten?

Frågorna i enkäten handlar om kvinnans erfarenheter och upplevelser av vården, men även om den egna hälsan.

Varför ställs inte frågor till partnern?

Enkäten syftar till att fånga in kvinnors upplevelser av vård och hälsa under graviditet, förlossning och tiden efter förlossning. För att kunna skicka ut en patientenkät så behöver det finnas registrerade uppgifter om patienten. Under tiden för graviditet och förlossning samlas de uppgifterna i Graviditetsregistret där kvinnan, om hon inte avböjt, registreras vid inskrivning under graviditet.

För perioden 'graviditet och förlossning' finns inga registeruppgifter om partnern och därmed inget sätt att inom ramen för denna typ av enkät att nå dem. I Graviditetsenkäten finns dock frågor om hur kvinnan upplever att partnern involverats och bemötts.

Det är intima frågor – vill kvinnor svara på dem?

Enkäten har frågor om exempelvis underlivsbesvär, infektioner eller inkontinensproblem under och efter en graviditet. I utvärderingen av pilotprojektet 2019, besvarades frågorna kring intima ämnen i princip i lika hög grad som övriga frågor. De kommenterades inte heller som olustiga eller för privata att besvara, tvärtom kom det kommentarer i fritext från kvinnor som uppskattade att få dela sina upplevelser.

Vilka språk finns enkäten översatt till?

Enkäten har under 1 december – 31 mars enbart funnits på svenska. Från mitten av april 2021 finns den även att besvara på engelska, arabiska, persiska, finska, franska spanska och somaliska. Språken är valda utifrån de översättningar som normalt görs för andra nationella patientenkäter.

Vem har tagit fram frågorna i Graviditetsenkäten?

Frågorna har utformats av SKR i samarbete med Graviditetsregistret, Bristningsregistret, Svenska Barnmorskeförbundet och Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi.

Hur länge kommer Graviditetsenkäten att pågå?

Enkäten pågår till och med 31 december år 2022. Därefter sker en utvärdering för att skapa underlag inför beslut om eventuell fortsatt förvaltning.

Vad händer vid missfall?

Vid de tillfällen då mödranhälsovården registrerat i Graviditetsregistret att graviditeten avslutats före vecka 22+0, så skickas inte någon enkät ut. Skulle detta inte ske så får kvinnan den första enkäten i vecka 25. Denna innehåller dock en fråga som lyder "Är du fortfarande gravid" och dessa kvinnor kan då ange "nej" som svar.

Vad händer om barnet dör i magen eller vid förlossning?

Vid den händelse att barnet dör i magen efter vecka 22+0, eller vid förlossning, så kommer enkätens del två och tre i de allra flesta fall inte att skickas ut. Det sker via exkludering i Graviditetsregistret.

Vad händer om kvinnan byter mödrahälsovårdsmottagning under graviditeten?

Då kopplas hennes resultat till den första mottagningen, där hon registrerades i Graviditetsregistret. Det händer dock relativt sällan, och även om det förekommer så är bedömningen att det inte ska påverka de sammanvägda resultaten.

Vilka nås av enkäten? Inklusions- och exklusionskriterier

Enkäten är riktad till alla kvinnor som är gravida och föder barn i Sverige, med inklusionskriterierna att kvinnan har ett svenskt personnummer, en registrering införd i Graviditetsregistret samt registrerat ett konto på 1177.se.

Exklusionskriterier:

- Kvinnor som avböjt deltagande i Graviditetsregistret,
- kvinnor där vården inte registrerat data i Graviditetsregistret,
- kvinnor med reservpersonnummer,
- de fall där mödrahälsovården registrerat i Graviditetsregistret att graviditeten avslutats före vecka 22+0, eller de fall då barnet dött i magen eller vid förlossning.

Kan man se vad enskilda kvinnor har svarat?

Nej. Personuppgifter som namn och personnummer avidentifieras och får enligt lag aldrig lämnas ut eller användas i rapporter eller i forskning. Det är frivilligt att besvara Graviditetsenkäten och att registreras i Graviditetsregistret.

Svaren från Graviditetsenkäten presenteras på gruppnivå när resultaten presenteras för vårdens verksamheter.

Innan uppgifterna kan användas för eventuell, framtida forskning krävs alltid ett godkännande av Etikprövningsmyndigheten.

Vem bekostar Graviditetsenkäten?

Graviditetsenkäten finansieras med medel från överenskommelsen mellan SKR och regeringen om ”En förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa”.

Finansieringen sker från SKRs del av pengarna och tas inte från regionernas pott. SKR samordnar arbetet kring enkäten, hantering av frågor och support, återföring av resultaten till regionerna samt framtagande av informationsmaterial till medarbetarna som möter kvinnorna.

Var vänder jag mig om jag har frågor om Graviditetsenkäten?

Om du har frågor om de nationella resultaten från Graviditetsenkäten är du välkommen att höra av dig till stödfunktionen för satsningen på Kvinnors hälsa på SKR, via info@skr.se.

Har du frågor om regionala resultat, kontakta respektive region.

Frågor och svar resultat Graviditetsenkäten 1 dec 2020 – 31 mars 2021

Hur många kvinnor har svarat / hur hög är svarsfrekvensen

Svarsfrekvensen är god. Nära 52 000 kvinnor har besvarat Graviditetsenkäten under 1 december – 31 mars. Svarsfrekvensen ligger på mellan 52-57 procent för de tre enkätdelarna, det är ett väldigt gott resultat för den här typen av enkät.

Svarsfrekvensen är också hög i samtliga regioner, mellan 52 % - 62 %. Det skiftar något mellan de olika enkäterna.

Är det bara de som är nöjda som har svarat?

Nej, i de flesta frågor finns både mycket nöjda och mindre nöjda kvinnor som svarat. Vi har i bortfallsanalysen jämfört de som svarat på Graviditetsenkäten med hela gruppen kvinnor som födde barn 2020. Vi ser inga skillnader i grad av nöjdhet med sin förlossning (VAS-skalan).

Är svaren representativa för de nationella resultaten? Ex. glesbygd/storstad

Ja, i huvudsak. Vi har i bortfallsanalysen jämfört de som svarat på Graviditetsenkäten med hela gruppen kvinnor som födde barn 2020. När det gäller ålder, bostadsort, förlossningssätt, huruvida man är först- eller omfödelska eller hur nöjd man är med sin förlossning så ser vi inga skillnader. Däremot är det något fler svenskfödda och högutbildade som har svarat på enkäten.

Hur får verksamheten reda på resultaten?

Resultaten kommer att återföras till verksamheterna löpande från 15 juni, genom Graviditetsregistret. Varje vårdenhet inom mödrahälsovård och förlossning kommer att kunna logga in och följa sina resultat.

Hur hanteras fritextsvaren?

Fritextsvaren delges enbart respektive verksamhet och lämnas inte ut externt av personuppgiftsskäl.

Hur får media och andra intressenter reda på resultaten?

Media och andra parter kan ta del av de nationella resultaten i sin helhet via en webbrapport på skr.se. En kortversion finns också tillgänglig.

För att ta del av regionala resultat, kontakta respektive region.

Finns det grupper som drabbas mer av dåligt bemötande, eller dålig vård, än andra? Mönster beroende på hemkommun etc.

Nej. Sett till ålder, utbildningsnivå, bostadsort och härkomst syns inga väsentliga skillnader på de flesta frågorna vid en jämförelse mellan grupperna.

Det betyder att utifrån de grupper som har undersökts är ingen grupp systematiskt mindre nöjd än någon annan på ett generellt plan.

Skillnader mellan grupper finns i stället på vissa specifika frågor, men då är skillnaderna oftast större mellan till exempel först- och omföderskor eller kvinnor som har haft olika utfall inom vården, än mellan exempelvis svensk- och utlandsfödda kvinnor eller mellan kvinnor med olika utbildningsnivå.

Läs mer om detta i slutet på webbrapporten med samtliga resultat, under avsnittet ”En mer jämlik vård”.

Varför fanns inte enkäten översatt till flera språk direkt?

Prioriteringar fick göras för att komma igång med Graviditetsenkäten, som är ett stort projekt. Från mitten av april 2021 finns enkäten ute på sju språk, samma som övriga nationella patientenkäter har; engelska, arabiska, persiska, finska, franska spanska och somaliska.

Då enkäten pågår under en lång tidsperiod bör det inte göra skillnad på sikt, utan även de kvinnor som väljer att besvara på andra språk än svenska hinner besvara enkäterna.

När kan man ta del av nationella resultat nästa gång?

SKR gör en ny, nationell rapport om 6 månader. Den beräknas vara klar under sista kvartalet 2021.

Varför har kvinnor som fött hemma inte kunnat svara på enkäten?

Vi vill självklart ta del av alla erfarenheter när det gäller graviditet och förlossning, även hemförlossningar.

För att nå kvinnor som är gravida och har fött barn så görs utskicken för Graviditetsenkäten automatiskt via registerdata från Graviditetsregistret, till kvinnor som passerar tidpunkterna för enkätens tre delar. Enkätutskick styrs av att det finns en datajournal upprättad som är kopplad till en förlossningsklinik, och att uppgifter är registrerade i Graviditetsregistret.

I en del fall har barnmorskor som hjälper kvinnor vid hemförlossningar andra rutiner för hur journalen förs, vilket kan innebära att enkäten inte skickas ut. I andra fall får kvinnor som fött hemma enkäten, precis som de som fött på sjukhus.

Hur går bortfallsanalys till / har det gjorts en bortfallsanalys

Vi har i bortfallsanalysen jämfört de som svarat på Graviditetsenkäten med hela gruppen kvinnor som födde barn 2020 . När det gäller ålder, bostadsort, förlossningssätt, huruvida man är först- eller omföderska eller hur nöjd man är med sin förlossning så ser vi inga skillnader mellan hela populationen och de som svarat på enkäten. Däremot är det något fler svenskfödda och högutbildade som har svarat på enkäten jämfört med alla kvinnor som födde barn 2020.